

Odnos između života i smrti

U POTRAZI ZA SMISLOM

4. Odnos između života i smrti Netko je od starih filozofa rekao da "nitko ne može ozbiljno govoriti o životu, tko se nije susreo s problemom vlastite smrti". Mnogo stoljeća kasnije jedan je književnik kazao da "čovjek završava s djetinjstvom onoga trenutka kada spozna da će jednog dana umrijeti". Jedan i drugi citat svjedoče koliko je tema smrti bolna ali i značajna u oblikovanju života. Smrt daje težinu i vrijednost životu.

Hrvatski pjesnik Mak Dizdar na smiren i mističan način promatra tajnu smrti u perspektivi života: Zemlja je smrtnim sjemenom posijana ali smrt nije kraj Jer smrti zapravo i nema i nema kraja Smrt je samo obasjana Staza uspona od gnijezda do zvijezda.

Mak Dizdar "Šemu da se smrti bojim? Dok jesam – nema smrti, a kad nastupi smrt tada nema mene." Epikur Na pitanje, koji je odnos između života i smrti, nailazimo na mnogo odgovora. Svatko tko čita ove odgovore, mogao bi odgovoriti drukčije (ili slično). Ipak, tri su vrste odgovora najčešće (slijede u daljnjem tekstu). Ovu trovrstu podjelu nalazimo u udžbeniku za prvi razred: "Tražitelji smisla".

a) Potpuni prestanak života

Shvaćanje da je smrt potpuni prestanak života, te da nema drugog života nakon smrti, ateistički je odgovor vezan uz materijalizam. Materijalizam je filozofski pravac 17. st. koji nije postojanje duhovne dimenzije. Naglašava vrijednost ovoga zemaljskog života koji je jedini život. Stvarno je po toj filozofiji samo ono što je vidljivo i materijalno (da se provjeriti)... Ateističko je shvaćanje života i smrti prisutno kod nekih naših suvremenika. Ipak, i ateizam je neka vrsta vjere. Čovjek vjeruje da ne postoji Bog, vjeruje da ne postoji život nakon smrti. Vjera je makar neizravno prisutna. Nitko ne zna što je nakon smrti. Čovjek pretpostavlja i misli... b) Neprestano ponavljanje

Neke religije zastupale su i zastupaju mišljenje da se ljudski život nakon smrti nastavlja u novim životnim oblicima. Ovaj ljudski život nije ni početak ni kraj čovjeka. Hindusi npr. vjeruju da čovjek uvijek teži savršenstvu. Ovisno o tome kako je živio, tako će mu biti u sljedećem životu. Nakon smrti čovjek će duša može živjeti u nekom novom čovjeku u životinji ili biljci (reinkarnacija – ponovno utjelovljenje).

c) Uskrснуće od mrtvih i život vječni

Za kršćane nema dvojbe. Vjeruju u Kristovim riječima, nadaju se uskrsnuću na život vječni. Smrt kao ni zlo ne dolazi od Boga, već kao posljedica čovjekovog udaljevanja od Izvora – života. Griehom je ušlo zlo i smrt u život. Grieh se odražava i na bližnje, i na sebe, i na svijet. Ipak, Gospodin je u svojoj milosrđu i pravdnosti ponudio čovjeku spasenje u Kristu – otkupitelju ljudskog roda. Smrt na križu i uskrsnuće od mrtvih Krist je otvorio vrata raja i vječnog života. U Posljednji dan – dan suda, Bog će suditi svemu svijetu. Tada će nastati "novo nebo i nova zemlja". Ovaj život priprema je za pravi život u vječnosti.

Pitanja i zadaci:

- Kakvo je tvoje mišljenje o životu nakon smrti?
- Postoji li život nakon smrti? Zašto?
- Kako bi mogao izgledati život nakon života?
- Koju bi literarno-mudrosnu misao – citat izdvojio (od četiri ponuđena)? Zapiši ga u bilježnicu.
- Poznaješ li još neka tumačenja života nakon života osim spomenuta tri tumačenja u tekstu?
- Kako bi u dvije rečenice sažeo svaku od tri navedena tumačenja (teorije)?

Gospodin je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam; na poljanama zelenim on mi daje odmora. Na vrutke me tihane vodii krijepi dušu u moju. Stazama pravim on me upravlja radi imena svojega.

Pa da mi je i dolinom smrti prošao, zla se ne bojim, jer si ti sa mnom. Tvoj stapa i palica tvojautjeha su meni.

Trpezu preda mnom prostire; na oči dušama mojim. Uljem mi glavu mažeš, i čašom; a se moja prelijeva. Dobrota i milost pratit će menesve dane života moga. U Gospodnjem domu prebivat kroz dane mnoge. (Ps 23)